

DOPORUČENÍ PRACOVNÍ SKUPINY K REGULACI DISTRIBUCE NA FINANČNÍM TRHU PO 2. ETAPĚ PRÁCE

1 ÚVOD

Na základě závěrů porady vedení Ministerstva financí (dále jen „MF“) ze dne 30. 10. 2008 byla ustavena Pracovní skupina k distribuci na finančním trhu (dále jen „PS“) složená z delegovaných expertů MF, České národní banky (dále jen „ČNB“), profesních asociací působících na finančním trhu (dále jen „FT“) a spotřebitelských sdružení,¹ jejímž úkolem bylo vést odbornou diskusi a formulovat doporučení pro budoucí koncepci regulace distribuce na finančním trhu.

PS po ukončení první etapy práce prezentovala v září 2009 výsledky diskuse v podobě materiálu Doporučení Pracovní skupiny k distribuci na finančním trhu. V následujících měsících pokračovala PS ve 2. etapě práce a diskutovala zejména otázky pravidel jednání a specifikace systému ověřování požadavků na odbornost. Současně došlo k revizi některých původních doporučení tak, aby odrážela závěry diskusí 2. etapy práce PS. Z tohoto důvodu PS předkládá tento dokument, který plně nahrazuje původní Doporučení ze září 2009 a obsahuje jak revidovaná původní doporučení, tak nové kapitoly, a to dle výsledku diskuse PS v průběhu 2. etapy práce.

Tento dokument obsahuje vyjádření PS k oblastem kategorizace, registrace, obecných požadavků na odbornost (včetně jejich ověřování) a pravidel jednání (vč. informování zákazníka).

Doporučení představují shodu či většinovou shodu členů PS (viz konkrétní pasáže textu). V některých dílčích otázkách však PS kompromisní řešení nenalezla a text obsahuje popis hlavních diskutovaných variant.

V tomto dokumentu uvedená doporučení neřeší všechny otázky spojené s regulací distribuce. PS proto doporučuje další diskusi v oblasti konkretizace požadavků na odbornou kvalifikaci osob jednajících se s zákazníky a odpovědných osob distributora a nastavení podmínek ověření těchto požadavků. K tomu by měla sloužit třetí etapa práce PS (více viz část 7).

Členové PS se většinově shodli, že konkrétní doporučení se vztahují buď k distributorům (jako osobám s podnikatelským oprávněním), poskytovatelům finančních služeb, anebo k osobám jednajícím se s zákazníky resp. odpovědným osobám distributora (viz vysvětlení obsahu základních termínů níže).

Identifikované problémy distribuce na finančním trhu

PS na úvodních jednáních identifikovala následující hlavní oblasti k diskusi a hledání řešení současného stavu:

¹ Seznam členů pracovní skupiny je uveden v příloze tohoto materiálu.

- neexistence level-playing-field v regulaci kategorií distribuce - zejména nejednotný systém podnikatelských oprávnění distributorů na FT, nejednotné vymezení odpovědnosti pro jednotlivé typy distributorů na FT, nejednotný systém pravidel jednání se zákazníkem, nevyvážené požadavky na odbornost osob poskytujících distribuční služby;
- existence neregulovaných poskytovatelů a zprostředkovatelů na FT;
- nejasný obsah, klamavé označování a propagace distributorem vykonávaných činností (rozlišení mezi zprostředkováním a poradenstvím);
- nedostatky současného systému registrace distributorů na FT (neaktuálnost registru, nejednotné a netransparentní evidované údaje);
- nedostatky v současném systému pojetí a ověřování odbornosti osob poskytujících distribuční služby (nedostatečný důraz na dovednosti, formálnost stávajícího systému ověřování odbornosti v pojišťovnictví, neefektivnost dohledu).

Doporučení PS uvedená v tomto dokumentu by měla přispět ke zlepšení současného stavu zejména ve výše identifikovaných oblastech distribuce na FT. Cílovým stavem je vytvoření transparentní harmonizované struktury v adekvátní míře napříč všemi sektory FT, která bude umožňovat efektivní výkon dohledu nad distribucí finančních produktů a přispěje ke zkvalitnění služeb poskytovaných spotřebitelům. Nový systém by měl zajistit odpovídající úroveň odbornosti a její průběžné udržování po celou dobu výkonu činnosti distributora.

Vysvětlení obsahu základních termínů tohoto dokumentu

Distributorem se v tomto dokumentu rozumí osoba, která má podnikatelské oprávnění ke zprostředkování na finančním trhu. Touto osobu může být jak osoba fyzická, tak osoba právnická. Distributorem je chápán i poskytovatel finančních produktů a služeb, pokud vedle jím poskytovaných produktů a služeb také zprostředkovává uzavření smlouvy k pořízení finančních produktů a služeb jiných poskytovatelů.

Distribuční činností, distribucí resp. **poskytováním distribučních služeb** se rozumí nabízení finančních služeb poskytovatelem FS, výkon činnosti finančního zprostředkování v jednotlivých sektorech FT, a dále poskytování tzv. nadsektorového finančního poradenství.

Finančním zprostředkováním je distribuční činnost vyvíjená finančním zprostředkovatelem (dále také jen „FZ“), směřující k uzavření smlouvy o finanční službě s poskytovatelem finanční služby, včetně samotného uzavření této smlouvy jménem a na účet poskytovatele finančních služeb. Součástí výkonu činnosti finančního zprostředkování může být také individualizované poskytování informací a vyslovování doporučení zákazníkovi, podléhající případně dodatečným požadavkům na pravidla jednání.

Nabízením finančních služeb se pro potřeby těchto tezí rozumí distribuce vlastních finančních produktů a služeb poskytovatelem finančních služeb.

Nadsektorové finanční poradenství (dále také jen „NFP“) je služba spočívající ve zpracování individuálního osobního finančního plánu k alokaci prostředků klienta do finančních aktiv, financování soukromých potřeb a krytí rizik.

Osobou jednající se s zákazníky se v tomto dokumentu rozumí fyzická osoba, která přímo jedná se zákazníkem v rámci výkonu distribuční činnosti a na kterou se tak vztahují určitá pravidla jednání a požadavky na odbornou způsobilost.

Odpovědnou osobou distributora se rozumí fyzická osoba v rámci organizační struktury distributora – právnické osoby odpovídající za běžný výkon činnosti zprostředkování a nadsektorového finančního poradenství. Na tuto osobu se vztahují požadavky na odbornou způsobilost. Tato osoba nemusí být členem statutárního orgánu distributora, ale musí být určena konkrétně.

Poskytovatelem finančních služeb je zákonem regulovaná a ČNB či jinou veřejnoprávní institucí dohlížená osoba, která z distribučních činností vykonává činnost nabízení vlastních finančních produktů a služeb (pojistné, úvěrové, spořicí či investiční finanční služby), případně také nadsektorového finančního poradenství.

Retailovým resp. neprofesionálním zákazníkem (příp. též spotřebitelem) se rozumí zákazník - fyzická osoba, který v danou chvíli nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání, tedy pořizuje si finanční produkt či službu pro jeho osobní potřebu. Zákazník, který nesplňuje charakteristiky retailového zákazníka, je označován jako neretailový resp. profesionální.

Retailovou finanční službou či retailovým finančním produktem se rozumí finanční produkt či služba nabízená retailovému zákazníkovi. Finanční služba, která nesplňuje charakteristiky retailové finanční služby, je označována jako neretailová finanční služba.

2 DOPORUČENÍ V OBLASTI KATEGORIZACE DISTRIBUTORŮ NA FINANČNÍM TRHU

Jedním z hlavních motivů pro realizaci změn v oblasti regulace distribuce na FT je objektivní potřeba vytvoření přehledného systému, který bude srozumitelný pro spotřebitele a umožní také efektivní výkon dohledu. Toho lze dosáhnout sjednocením struktury subjektů s podnikatelským oprávněním k distribuci na FT a harmonizací pravidel pro výkon jejich činnosti napříč všemi sektory FT. Současně je z pohledu klienta a pro výkon dohledu žádoucí, aby byla jasně stanovena odpovědnost za výkon distribuční činnosti a za případné škody z této činnosti klientovi vznikající.

PS považuje za důležité upřesnit, že působnost systému regulace distribuce by se neměla vztahovat na osoby vykonávající výhradně činnost spočívající ve zprostředkování kontaktu na potenciálního klienta, tzv. típařství, za předpokladu jeho jednoznačného odlišení od zprostředkovatelské činnosti. Důvodem jsou minimální regulatorní rizika spojená s činností tzv. típařů. Navíc ve vztahu ke klientovi dochází vždy k další komunikaci ze strany oprávněného distributora, který již bude muset všechny níže uvedené povinnosti splňovat.

2.1 Subjekty působící v distribuci

Na základě výše uvedených principů byla po důkladné diskusi v rámci pracovní skupiny nalezena většinová shoda na vymezení dvou základních typů distributorů s podnikatelským oprávněním na FT - samostatným zprostředkovateli (dále jen „SZ“) a vázaném zástupci (dále jen „VZ“).

2.1.1 Samostatný zprostředkovatel

SZ na finančním trhu vykonává distribuční činnost na vlastní odpovědnost, a to prostřednictvím své osoby (v případě FO), svých zaměstnanců nebo vázaných zástupců. U všech těchto osob nese plnou odpovědnost za jejich činnost (zejména dodržování zákonných povinností) v rámci distribuce a za případné škody v rámci této činnosti způsobené. Dle doporučení většiny členů PS má mít proto SZ v případech, kdy mu z udělené licence, povolení resp. oprávnění k činnosti nevyplývá současně povinnost udržovat regulatorní kapitál, povinnost sjednat si pojištění odpovědnosti za škody způsobené svou činností resp. činností osob, které pro něj vykonávají distribuční činnosti. PS se shodla, že v následující etapě práce by měla být otázka případného pojištění odpovědnosti dále diskutována, zejména z pohledu rozsahu pojištění a očekávané výše pojistného.

SZ je na straně nabídky smluvně vázán pouze na poskytovatele finančních služeb (dále jen „poskytovatel FS“). Specifickou situací z hlediska regulace je vazba SZ na subjekt typu „broker pool“ (viz 2.3.2). Vazba na jiný SZ se - z důvodů rizik s tím pro spotřebitele spojených - nepřipouští.

2.1.2 Vázaný zástupce

V rámci podnikatelského oprávnění může mít VZ smluvní vztah o poskytování distribučních služeb pouze s jedním nadřízeným subjektem v rámci celého FT. Nadřízený subjekt plně odpovídá za činnost VZ. Tímto nadřízeným subjektem může být buď poskytovatel FS nebo SZ. Tím, že VZ může zastupovat pouze jeden nadřízený subjekt v rámci celého finančního trhu, je jeho nabídka omezena produktovým portfoliem nadřízeného subjektu. Chce-li VZ nabízet produkty více poskytovatelů FS, musí být navázán na subjekt se statutem SZ, anebo se sám stát samostatným zprostředkovatelem.

2.1.3 Poskytovatel FS

Vedle SZ a VZ budou distribuční činnost vykonávat i poskytovatelé FS (banky, pojišťovny, obchodníci s cennými papíry, penzijní fondy atp.) prostřednictvím svých zaměstnanců a VZ (souborně osobami jednajícími jménem a na účet poskytovatele FS se zákazníky), a to v souladu s příslušnými sektorovými právními předpisy. Bude-li poskytovatel FS vykonávat zprostředkování finančních produktů a služeb jiných poskytovatelů FS a nebude k tomu mít oprávnění ve své licenci, bude muset být registrován jako distributor (buď typu SZ či VZ).

2.2 Podnikatelské oprávnění

2.2.1 Základní členění a rozsah podnikatelského oprávnění

Distributorem na FT se může stát každá fyzická nebo právnická osoba, která splní zákonem stanovené podmínky k udělení podnikatelského oprávnění. PS se shodla, že pro možnost poskytovat na FT podnikatelským způsobem distribuční služby bude vyžadováno získání podnikatelského oprávnění resp. registrace po všech osobách, tj. bez ohledu na to, jde-li o osoby, které zamýšlejí distribuovat pouze retailové či i neretailové finanční služby. Omezená působnost nové úpravy, kdy určitá ustanovení budou dopadat pouze na distribuci retailových produktů, resp. na situace, kdy je protistranou retailový (neprofesionální) typ zákazníka, však bude zavedena v případě pravidel jednání.

Pro distribuční činnost na celém FT bude existovat pouze **jedno podnikatelské oprávnění**, a to buď pro SZ nebo VZ. Jedna osoba - distributor - tedy na celém FT bude smět působit pouze v jedné z těchto pozic.

PS se shodla, že toto oprávnění by mělo být vnitřně **členěno** do 4 částí – tj. do

- **zprostředkování** ve 3 sektorech FT (a dále podrobněji do několika subsektorů, odpovídajícím vykonávaným činnostem) a
- výkonu činnosti tzv. **nadsektorového finančního poradenství**.

Součástí výkonu činnosti **finančního zprostředkování** přitom může být (v případě nadsektorového finančního poradenství je tomu tak vždy) také **vyslovování individualizovaného doporučení** zákazníkovi. Je-li takové individualizované doporučení vyslovováno, mohou se na tuto činnost vztahovat zvláštní požadavky (pravidla jednání). Na vyčlenění tzv. sektorového

poradenství (tj. vyslovování doporučení napříč celým sektorem FT) v podnikatelském oprávnění se členové PS neshodli.

Nadsektorovým finančním poradenstvím (dále také „NFP“) PS většinou doporučuje rozumět službu spočívající ve zpracování individuálního finančního plánu k alokaci prostředků klienta do finančních aktiv, financování soukromých potřeb a krytí rizik. K výkonu činnosti NFP by dle PS měla být osoba oprávněna na základě registrace vydané ČNB. Tato „nadsektorová“ registrace by měla být vydávána vedle ostatních sektorových registrací k finančnímu zprostředkování. Osoba, které bude udělena registrace k poskytování služby NFP, bude moci užívat při propagaci svých služeb chráněného označení (tzv. labelu). Pro poskytování služby NFP retailovému klientovi bude nutno prokázat specifickou úroveň odbornosti a dodržovat specifická pravidla jednání (viz dále). NFP by dle PS neměla být myšlena činnost vedoucí (i nepřímo) ke sjednání smlouvy o prodeji finančních produktů. Není však vyloučeno, aby osoba vykonávající NFP poskytovala také (finanční) zprostředkování. Osoba s registrací k poskytování NFP, která má zároveň registraci k poskytování finančního zprostředkování, poskytuje své služby v rozsahu, na kterém se zákazníkem dohodne, tj.:

- jen NFP,
- NFP a návazně finanční zprostředkování, anebo
- jen FZ.

Odměňování osoby poskytující NFP by mělo vycházet z dohody s klientem zachycené v podobě písemného záznamu z jednání (blíže viz část 5.3.3).

Členění bude umožňovat vydat podnikatelské oprávnění v různém rozsahu - platné pro jeden subsektor, více subsektorů, celý sektor či více sektorů. Rozsah podnikatelského oprávnění bude možné průběžně rozšiřovat i zužovat na základě příslušné žádosti. Příklady podoby podnikatelského oprávnění – viz Přílohu 2.

2.2.2 Vymezení struktury podnikatelského oprávnění

Členění jednotlivých sektorů do subsektorů by mělo odpovídat typům produktů, které jsou v těchto sektorech distribuovány. Dále lze dle některých členů PS zvažovat přidání zvláštní činnosti sektorového poradenství (resp. subsektorového poradenství) do každého sektoru. Na této potřebě (jejíž důsledky pro podobu podnikatelského oprávnění jsou ilustrovány v Příloze 2) se ovšem členové PS neshodli. V níže uvedené variantě řešení je tak poskytování individualizovaného doporučení zákazníkovi považováno za součást zprostředkování, a proto nemá být pro účely podnikatelského oprávnění zvlášť vyčleněno. Tato varianta nicméně nevylučuje, aby byl vymezen resp. vyčleněn odlišný regulatorní režim pro zprostředkování s prvkem individualizovaného doporučení (subsektorové poradenství), a to v oblasti pravidel jednání. Stejně tak dále není pro potřeby registrace vyčleněno poradenství sektorové, představující vyslovování individualizovaného doporučení napříč subsektory daného sektoru FT. Výjimkou je sektor investičních služeb, u kterého je činnost (investičního) poradenství již vyčleněna v současné národní legislativě (zákon o podnikání na kapitálovém trhu, dále jen

„ZPKT“), vycházející ze směrnice o trzích finančních nástrojů (dále jen „MiFID“). Tento stav by měl být zachován.

Členění podnikatelského oprávnění by pak vypadalo následovně:

- **Sektor pojišťovnictví** vnitřně členěný na subsektory:
 - životní pojištění;
 - neživotní pojištění;
 - pojištění ke krytí velkých rizik a zajištění.
- **Sektor investičních služeb** vnitřně členěný na subsektory:
 - přijímání a předávání pokynů bez derivátů;
 - přijímání a předávání pokynů s deriváty;
 - investiční poradenství (dle § 4 odst. 2 písm. e) ZPKT);
 - penzijní spoření (bude-li zavedeno dle návrhu zákona o penzijním spoření).
- **Sektor spořicíh a úvěrových produktů** vnitřně členěný na subsektory:
 - retailové vkladové produkty termínovaného či účastnického charakteru (produkty poskytované na základě smlouvy o vkladovém účtu ve smyslu obchodního zákoníku, včetně obdobných produktů družstevních záložen, a dále vkladové produkty poskytované na základě smlouvy o stavebním spoření či na základě členské smlouvy s družstevní záložnou);
 - úvěry na bydlení poskytované retailovým zákazníkům (tj. hypoteční úvěry a úvěry ze stavebního spoření);
 - spotřebitelské úvěry a další úvěry poskytované retailovým zákazníkům, které nespádají do úvěrů na bydlení;
 - penzijní připojištění.
 - neretailové vkladové a úvěrové produkty.
- **Nadsektorové finanční poradenství**
 - poskytování nadsektorového finančního poradenství.

Výše uvedené členění podnikatelského oprávnění je v užší verzi. Členové PS diskutovali také variantu podrobnějšího členění v rámci sektoru pojišťovnictví. V této variantě (viz níže) by při splnění odpovídajících požadavků na odbornost bylo umožněno vydat podnikatelské oprávnění v podrobnějším členění subsektorů, tj. pro ještě užší dílčí distribuční činnosti:

- **Sektor pojišťovnictví** vnitřně členěný na subsektory:
 - životní pojištění;
 - neživotní pojištění občanů;
 - pojištění motorových vozidel (zúžení druhého subsektoru);
 - cestovní pojištění (zúžení druhého subsektoru);
 - pojištění podnikatelů (mimo režim velkých rizik a zajištění);
 - pojištění ke krytí velkých rizik a zajištění.

Členové PS se shodli, že výchozí strukturou pro diskusi o standardech odbornosti bude uvedené podrobnější členění subsektorů. Pokud se ukážou zásadní rozdíly v obsahu standardů, mělo by toto podrobnější členění být uvedeno do souladu také s členěním podnikatelského oprávnění. Pokud se naopak ukáže, že mezi požadavky na odbornost u širěji a úžeji vymezených subsektorů se zásadní rozdíly neobjevují, budou tyto subsektory sloučeny do subsektoru jediného.

2.2.3 Vznik, změna a zánik podnikatelského oprávnění

Oprávnění k výkonu distribuční činnosti vznikne distributorovi dnem zápisu do registru.

Podmínkami pro získání registrace a vydání podnikatelského oprávnění budou:

- dosažení věku 18 let;
- způsobilost k právním úkonům;
- důvěryhodnost;
- úroveň kvalifikace odpovídající výkonu činnosti distributora;
- další požadavky (sjednání pojištění odpovědnosti, organizačně-technické požadavky, apod.).

U právnické osoby budou obdobná kritéria vztažena na vedoucí osoby, resp. na odpovědnou osobu distributora, která nemusí být členem statutárního orgánu, ale bude určena konkrétně v rámci organizační struktury distributora.

Při splnění zákonem stanovených podmínek provede ČNB registraci SZ, nad kterým vykonává dohled, do příslušného registru ve lhůtě 30 dnů od doručení žádosti žadatelem a za předpokladu splnění všech náležitostí o tom vydá potvrzení. Změnu registrace resp. zrušení registrace na žádost SZ provede ČNB do pěti pracovních dní ode dne přijetí oznámení ze strany SZ. Registraci bude dále možno ze strany ČNB jednostranně pozastavit či zrušit také v důsledku udělení sankce v rámci správního řízení. Obecně by procesní úprava registrace SZ měla být analogická s procesem registrace investičního zprostředkovatele podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

Podnikatelské oprávnění k výkonu činnosti VZ vydá ČNB na žádost subjektu (dále jen „zastoupený“), se kterým má VZ uzavřenu smlouvu o zprostředkování finančních produktů. Za kontrolu správnosti a úplnosti údajů v žádosti odpovídá zastoupený, přičemž VZ je povinen zastoupenému poskytnout potřebné doklady a součinnost. ČNB zapíše VZ do 5 pracovních dní ode dne doručení žádosti o zápis do příslušného registru a informuje o něm zastoupeného, jehož prostřednictvím vydá VZ potvrzení o zápisu do registru. Zastoupený je povinen bez zbytečného odkladu informovat ČNB o změnách v evidovaných údajích VZ a požádat o změnu zápisu v registru, kterou ČNB provede ve lhůtě 5 dní ode dne doručení žádosti. Pozastavení činnosti resp. výmaz VZ z registru provede ČNB na základě oznámení zastoupeného o ukončení smlouvy s VZ, na základě písemné žádosti VZ o výmaz z registru, podané prostřednictvím zastoupeného, smrti, nebo na základě správního řízení vedeného ČNB. Obecně by procesní úprava registrace VZ by měla vycházet z procesu zápisu vázaného zástupce do seznamu podle ZPKT.

2.3 Specifické obchodní modely

V rámci jednání PS byla diskutována otázka, zda v oblasti distribuce finančních produktů bude umožněna smluvní vazba jednoho subjektu se statutem SZ na jiný subjekt rovněž se statutem SZ. Z důvodu zachování transparentnosti systému byla tato možnost většinou členů PS odmítnuta. Současně však byly členy PS identifikovány některé specifické a již v současnosti běžně fungující obchodní modely, u kterých je žádoucí vyjasnit jejich kompatibilitu s navrženým systémem kategorizace distribuce.²

2.3.1 Obchodní model „franšíza“

Jednotlivé distribuční články obchodního modelu „franšíza“ vystupují pod společným obchodním názvem franšízora. Z pohledu klienta se tak jedná o jednu strukturu. Z pohledu regulace distribuce na finančním trhu bude v pozici SZ franšízor, který ponese odpovědnost za distribuční činnost všech článků „franšízy“. Další stupně franšízy (franšízanti a na ně smluvně navázané osoby samostatně výdělečně činné) vystupují z pohledu kategorizace distribuce jako jeden stupeň, a to VZ zastupující franšízora. V celé franšíze jsou tak z pohledu distribuce pouze dvě úrovně – SZ a VZ. Další vnitřní struktura „franšízy“ závisí na rozhodnutí franšízora, a je na ni pohlíženo jako na outsourcing.

2.3.2 Obchodní model „broker pool“ (dále jen „pool“)

Subjekty zabývající se takzvaným poolingem, neboli zprostředkováním mezi poskytovateli a SZ, sjednávají distribuci finančních produktů poskytovatelů pro multiproduktové sítě či individuální zprostředkovatele se statutem SZ. Existence poolů umožňuje především malým zprostředkovatelům získat výhodnější podmínky, na které by vzhledem k objemu své produkce nebyli schopni dosáhnout.

Vzhledem k většinové shodě účastníků pracovní skupiny na odmítnutí možnosti existence smluvní vazby dvou subjektů se statutem SZ je třeba, aby obchodní model typu pool byl řešen v rámci nastavené regulace. Někteří členové navrhovali varianty outsourcing, vytvoření zvláštního subjektu či výjimky ze zákazu vazby SZ-SZ (např. splněním podmínky zákazu majetkového či personálního propojení mezi těmito osobami). Na konkrétní variantě se členové PS neshodli³.

² V rámci ustanovení čl. 2, odst. 7 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002, o zprostředkování pojištění (dále také jen „IMD“) bude v sektoru pojištění stanovena výjimka v souladu s touto směrnici.

³ ČNB na tomto místě upozorňuje, že dle platné legislativy platí pro jakýkoli obchodní model, že delegovat (outsourcovat) činnosti směřující k uzavření smlouvy mezi konečným zákazníkem a poskytovatelem FS (zprostředkování obchodů s finančními produkty), není přípustné. Subjekt vykonávající takové činnosti potřebuje příslušné povolení či registraci.

PS se shodla na následujícím vymezení činnosti poolu, kterou považuje za vhodnou v systému zachovat, resp. právně umožnit:

- v rámci této činnosti pool nevstupuje do kontaktu s klientem⁴ prostřednictvím VZ či zaměstnanců, ale zprostředkovává produkty a služby mezi poskytovateli a SZ;
- vzhledem k výše uvedenému není pool nositelem odpovědnosti vůči klientovi;⁵
- smluvně navázané subjekty na pool nemohou využívat obchodní jméno poolu;⁶
- pool předává do distribuční sítě informace, které mu povinně dodává poskytovatel;
- v distribučním řetězci je přítomen maximálně jeden subjekt typu pool;
- pool je provozován právnickou osobou podléhající dohledu České národní banky (ať už jako outsourcovaný subjekt, či svébytně regulovaná entita).

2.4 Labeling

Zavedení konceptu jednotného podnikatelského oprávnění pro distribuci na celém FT neumožňuje dále primárně regulatorně rozlišovat osoby vykonávající na FT odlišnou distribuční činnost, příp. vykonávající stejnou distribuční činnost výrazně odlišným způsobem. PS jako řešení této situace diskutovala zavedení tzv. labelingu.

Labeling znamená vymezení chráněných názvů, jejichž užití by bylo možné pouze za splnění stanovených podmínek. Labelem může být např. „poradce“, „makléř“ apod. Osoba, která by podmínky splňovala, by mohla labelu použít při komunikaci s klientem (vč. marketingové komunikace).

Existence labelů by spotřebitelům zjednodušila rozlišení osob, které vykonávají odlišnou distribuční činnost, příp. vykonávají stejnou distribuční činnost, ale odlišným způsobem. Labeling by také umožnil právní ochranu některých na trhu již zavedených názvů (např. pojišťovací makléř). Nezavedení systému labelů definovaných zákonem by naopak znamenalo, že každý subjekt bude moci využívat prakticky jakékoli označení. PS upozorňuje zejména na využívání označení „finanční poradce“ i osobami, které finanční poradenství neposkytují.

Členové PS se shodli na tom, že systém labelů může být efektivní pouze v případě jejich legislativního vymezení a následného dozoru dodržování pravidel jejich používání. V rámci jednání PS byly nejčastěji uváděnými návrhy labely „poradce“, „makléř“, „zprostředkovatel“ či „plánovač“. PS se shodla, že chráněné označení je opodstatněné v případě osoby vykonávající nadsektorové finanční poradenství a většinou se shodla na labelu „finanční poradce“. Někteří členové doporučili zavést chráněné názvy také pro jiné distribuční činnosti, např. pro sektorové poradenství, bude-li zavedeno, nicméně shoda celé PS na tomto nepanuje.

⁴ To ovšem nevylučuje, aby v jiných sektorech FT, ve kterých nevyvíjí činnost „poolingu“, vystupoval jako zprostředkovatel.

⁵ Nositelem odpovědnosti je samostatný zprostředkovatel jednající s klientem přímo nebo prostřednictvím vázaného zástupce.

⁶ Zapojení „broker poolu“ do distribuce není klientem vnímáno.

3 DOPORUČENÍ V OBLASTI REGISTRACE

PS dospěla ke shodě na potřebě registrace distributorů (tj. subjektů s podnikatelským oprávněním k distribuci) na FT. Registrace má význam zejména jako nástroj pro klienty, kteří si mohou v registru ověřit, zda s nimi jedná osoba s příslušným oprávněním k činnosti. Registrace dále umožní veřejnosti, orgánu dohledu a dalším státním institucím mít přehled o osobách vykonávajících činnost distribuce.

PS doporučuje zřízení jednoho veřejnoprávního registru s dálkovým přístupem pro veřejnost, který bude veden ČNB. Zde budou registrováni distributoři (osoby s podnikatelským oprávněním v podobě SZ či VZ), nad kterými dle příslušných zákonů vykonává ČNB dohled. Vzorem může být současný registr investičních zprostředkovatelů a vázaných zástupců na kapitálovém trhu vedený ČNB.

Veřejnoprávní registr by měl obsahovat následující informace:

- základní identifikační a kontaktní údaje (v případě PO také údaje o statutárním orgánu);
- datum zápisu do registru a jeho zánik;
- rozsah podnikatelského oprávnění (sektory a subsektory, pro které je platné);
- subjekt nesoucí odpovědnost za činnost vázaného zástupce.

PS dále doporučuje, aby u všech údajů byla evidována historie. Způsob vedení a zobrazování údajů z registru by měl umožnit jak zobrazení aktuálně platných informací, tak historických údajů, podobně jako je tomu v případě obchodního rejstříku. V této souvislosti by zákon měl dále stanovit povinnost SZ udržovat o sobě a svých VZ aktuální údaje.

V otázce evidence některých dalších informací v rámci veřejnoprávního registru nebylo v rámci PS dosaženo shody. Jedná se především o seznam finančních institucí, se kterými má SZ uzavřenu smlouvu o distribuci finančních produktů a skupiny produktů, které zprostředkovatel nabízí. Dále jde o dosaženou úroveň odbornosti konkrétních fyzických osob, jejichž prostřednictvím zprostředkovatel vykonává svou distribuční činnost (tj. osob jednajících se s zákazníky a odpovědných osob distributora), a údaje o akreditovaném subjektu, který vydal doklad o dosažené odbornosti popřípadě záznamy finančních institucí o činnosti distributora. Je zvažována možnost evidence těchto informací v registrech, jejichž vznik by byl ponechán na iniciativě tržních subjektů.

4 DOPORUČENÍ K SYSTÉMU ODBORNÉ KVALIFIKACE

PS se shodla, že nedílnou součástí požadavků na výkon distribuční činnosti na FT je adekvátní systém kvalifikačních požadavků, které by měly zajistit určitou minimální úroveň odbornosti osob jednajících se s zákazníky a odpovědných osob distributora. Je třeba zajistit, aby předání informací směrem k zákazníkovi proběhlo kvalifikovaně, řádně, srozumitelně a takovým způsobem, aby zákazník informaci porozuměl a byl schopen se na jejím základě rozhodnout.

Adekvátní odbornost může zásadním způsobem ovlivnit vnímání distribuce ze strany zákazníků a celkovou důvěru zákazníků ve finanční trh.⁷ Dle závěrů PS by měl nově navržený systém:

- narovnat stávající různé požadavky na odbornost v jednotlivých sektorech FT;
- klást větší důraz na dovednosti, tj. na schopnosti aplikovat získané odborné znalosti na konkrétních příkladech v praxi;
- zefektivnit kontrolu této odbornosti ze strany orgánu dohledu.

4.1 Personální působnost systému odborné kvalifikace

Osobami, na které se systém bude vztahovat, by dle PS měly být osoby vykonávající distribuční činnost, tj. **osoby jednající se zákazníky** (v případě přímého jednání se zákazníkem) a **odpovědné osoby distributora** (v případě distribuce za použití prostředků komunikace na dálku).

Osoby na ostatních pracovních pozicích v rámci distributora (compliance, řízení rizik, apod.) by do působnosti navrhovaného systému dle PS spadat neměly. Problematika jejich odbornosti by však do budoucna měla být diskutována v kontextu odborných požadavků na obdobné pozice u poskytovatelů finančních produktů.

Ověřování odborných předpokladů u vedoucí osoby poskytovatelů dohlížených ČNB by mělo být předmětem samostatného prověřování ze strany ČNB v rámci stávajících povolovacích a schvalovacích mechanismů podle příslušných sektorových zákonů, a nemělo by být součástí tohoto diskutovaného systému.

4.2 Věcná působnost - distribuční činnosti v sektorech FT, výjimky

Konkrétní fyzická osoba by dle PS měla vykonávat pouze ty distribuční činnosti, ke kterým má dostatečnou odbornost, kterou musí být schopna příslušným způsobem prokázat. Distribučními činnostmi by dle PS měly být **nabízení či zprostředkování finančních služeb a nadsektorové finanční poradenství**.

V případě distribuce některých „jednoduchých“ produktů, které současně znamenají velmi malý vklad prostředků zákazníka a malý finanční dopad na něj či jeho velmi nízké úvěrové zatížení, může být vhodné upustit od požadavku na prokázání odbornosti, ovšem ostatní požadavky a pravidla by měly být zachována. PS se shodla, že vytipování relevantních produktů, resp. nastavení vhodných kritérií zařazení je vhodné provést až poté, kdy bude dokončena formulace konkrétních standardů odbornosti.

⁷ Na důvěru zákazníků ve finanční trh má vliv řada dalších faktorů, například pravidla jednání (a jejich dodržování a vynucování), kterými je osoba jednající se zákazníkem vázána

4.3 Prokazování odbornosti

PS se shodla, že nová regulace by se měla soustředit primárně nikoli na stanovení požadavků ke způsobu a formám získání odbornosti, ale pouze k **definování vhodného systému prokazování odbornosti**.

PS se dále shodla na tom, že nepovažuje za vhodné udržovat, tím méně pak v jiných sektorech FT zavádět, režim ověřování odbornosti, který by vyžadoval zkoušení všech osob státní institucí, jak je tomu dnes v sektoru pojišťovnictví (odborné zkoušky pro střední a vyšší kvalifikační stupeň zajišťované výhradně ČNB). Důvodem jsou především vysoké kapacitní nároky na organizaci zkoušek.

PS v rámci diskusí identifikovala:

- a) **různé způsoby prokázání odbornosti** – složením odborné zkoušky, dosažením určité úrovně všeobecného vzdělání či odborného vzdělání či nabytím určité praxe na FT a
- b) **různé modely institucionalizace prokázání odbornosti**, které stanoví, kdo provádí ověření odbornosti.

4.3.1 Způsoby prokázání odbornosti

PS diskutovala různé způsoby prokázání odbornosti uchazeče. Jako základní instituty identifikovala složení povinné odborné zkoušky, dosažení určité úrovně všeobecného či odborného vzdělání a získání určité odborné praxe.

Členové PS se neshodli na doporučení **složení odborné zkoušky** jakožto nutné podmínky prokázání odbornosti. V případech, kdy je to odůvodněné – např. jde-li o distribuci složitého finančního produktu či výkon činnosti, která si žádá nad rámec prokázaných znalostí a dovedností i určité nezbytné zkušenosti – pak většina členů PS vnímá jako vhodné doplnit (nikoli však nahradit) požadavek na složení odborné zkoušky také požadavkem na dosažení určité úrovně **obecného či odborného vzdělání** či délku potřebné **odborné praxe**. S cílem umožnit výkon distribučních činností i osobám, které objektivně nemohly odbornou praxi pro danou činnost dosud získat, by mělo být umožněno využít institut tzv. osoby v zácviku (kap. 4.5).

Alternativní možností, ke které se přiklání menší část členů PS, je režim, kdy by odborná praxe či určitá úroveň vzdělání mohla být dostatečným prokázáním odbornosti, a stát se tak substitutem odborné zkoušky. Existovalo by tedy více rovnocenných způsobů prokázání odbornosti (viz. varianta C v kap. 4.3.2).

4.3.2 Institucionalizace prokázání odbornosti

PS identifikovala dvě základní varianty institucionálního zakotvení systému ověřování odbornosti, tedy stanovení, kdo je oprávněn ověřit odbornost u příslušných osob:

a) osoba s akreditací a

b) osoba, pro kterou uchazeč zamýšlí vykonávat distribuční činnost (tj. zaměstnavatel v případě zaměstnanců, či protistrana v obchodních smlouvách – tj. u SZ a VZ).

Uvedené varianty se vzájemně nevylučují, lze uvažovat i jejich kombinaci. Vzhledem k tomu, že nebylo dosaženo shody mezi všemi členy PS na stanovení zkoušky jako bezpodmínečného způsobu prokázání odbornosti a současně volbě jedné z možností institucionalizace systému, byly identifikovány 3 možné varianty systému, které mohou být zavedeny také paralelně. Následující doporučení u jednotlivých variant (A, B a C) vychází z předpokladu, že bude příslušná varianta přijata a je třeba k ní nastavit příslušné podmínky realizace. Shoda členů na těchto podmínkách se nevylučuje s faktem, že někteří členové nadále s danou variantou jako takovou nesouhlasí.

A. ORGANIZACE ZKOUŠKOVÉHO SYSTÉMU AKREDITOVANÝMI INSTITUCEMI

V případě, kdy by došlo k delegování organizace zkoušek na externí akreditovanou instituci, se PS shodla nad potřebou stanovit adekvátní organizačně-technické požadavky na akreditovanou instituci, stejně jako kvalitativní požadavky na způsob zkoušení. Tyto požadavky by měly být předpokladem pro vydání akreditace k provozování zkoušek. Ověření splnění požadavků by měla provést tzv. akreditující osoba, která by měla nad akreditovanými institucemi vykonávat dohled. V logice zachování integrity dohledu nad FT by touto institucí měla být ČNB.

Organizačně-technické požadavky:

- minimální nutná kapacita zkušebního systému akreditované instituce (měřená počtem uchazečů, kterým bude umožněno vykonat odbornou zkoušku za kalendářní rok; smyslem požadavku je zajistit, aby o akreditaci žádaly subjekty s dostatečnou kapacitou, která pokryje požadavky trhu; subjekty musí být schopny tuto kapacitu garantovat);
- požadavky na zkoušející osoby (vzdělání, praxe);
- požadavky na prostory, ve kterých je zkouška vykonávána, apod.

PS diskutovala – s ohledem na riziko střetu zájmů a v zájmu umožnění efektivního dohledu – možnosti eventuálního institucionálního omezení budoucích akreditovaných institucí, tedy variantu, že akreditovanou institucí by se mohl stát pouze určitý nezávislý typ subjektu, např. profesní asociace či vysoká škola (a nikoli např. samotná finanční instituce či finanční zprostředkovatel). Na doporučení v této otázce se PS neshodla.

PS se shodla, že splnění kvalitativních požadavků na způsob zkoušení by instituce žádající o akreditaci měla dokládat předložením **zkouškového řádu** (vycházejícího z určitého hodnotícího standardu), který by měl obsahovat informace a pravidla týkající se:

- objektivního zajištění přístupnosti zkoušky pro všechny zájemce (v případě překročení kapacity zkouškového termínu by měli být zájemci pozvaní ke zkoušce vybírání objektivním způsobem);
- objektivního a nestranného průběhu zkouškového procesu;

- objektivního výběru zkušební varianty (z dostatečného počtu variant);
- minimální doby na přípravu a minimální dobu trvání zkoušky;
- zařazení všech náležitých částí zkoušky dle hodnotícího standardu (písemná, praktická,...);
- zkoušejících osoby – počet, způsob rozhodování;
- pravidla pro (ne)udělení zkoušky – bodová hranice, apod.

Akreditované instituce by vydávaly potvrzení o prokázání odborných znalostí a dovedností uchazeče/distributora (tzv. kvalifikační průkazy). PS se shodla, že takový kvalifikační průkaz by byl pro uchazeče, který jej pro určitou distribuční činnost získá, přenosný pro celý FT, tj. pro výkon činnosti pro jakýkoli nadřízený subjekt (poskytovatele, SZ).

PS dále diskutovala o vhodnosti a potřebnosti **regulace poplatku za vykonání odborné zkoušky**. Někteří členové vnímají regulaci ceny jako potřebnou, neboť do jisté míry brání jak na jedné straně možnému cenovému dumpingu, tak – na straně druhé – neodůvodněnému navyšování nákladů pro získání podmínek pro vstup uchazeče o poskytování distribučních služeb do odvětví, bude-li mít nabídka akreditovaných institucí rysy oligopolního prostředí. Takový případný poplatek by pak mohl být stanoven v konkrétní absolutní výši, v určitém rozmezí, či jako cena vycházející z určitých odůvodněných nákladů, navýšená o určitou přípustnou % marži. Většina členů PS však možnost regulace poplatku za vykonání odborné zkoušky odmítla a doporučila cenovou regulaci nahradit maximální informační otevřeností podmínek vykonávání zkoušek ze strany akreditovaných institucí vůči uchazečům. Jako možný byl zmíněn systém, kdy by byl na jednom místě zveřejněn seznam všech akreditovaných institucí, otevřených termínů a cen zkoušky.

B. ZAJIŠTĚNÍ ZKOUŠKY OSOBAMI, PRO KTERÉ UCHAZEČ ZAMÝŠLÍ VYKONÁVAT DISTRIBUTUČNÍ ČINNOST

Alternativně někteří členové PS doporučili umožnit prokázat odbornost vykonáním odborné zkoušky nikoli nutně u akreditované instituce, ale přímo u osob (poskytovatelů, SZ), pro které uchazeči zamýšlí vykonávat distribuční činnost, aniž by tyto měly akreditaci k provozování zkoušek. V takovém případě by pak zkouška měla prokazovat splnění odbornosti pouze pro distribuční činnost vykonávanou pro danou zkoušející osobu. Zkouška by nevedla k vydání tzv. kvalifikačního průkazu a nebyla tedy přenosná.

PS se však shodla, že zkouška složená před neakreditovanou institucí by měla svojí strukturou, délkou, obsahem, kvalitativní úrovní a průběhem odpovídat zkouškám u akreditovaných institucí. Pouze by zde neplatila povinnost zkoušející instituce žádat o akreditaci, a tedy projít akreditačním procesem. Nebylo by tudíž nutné plnit organizačně-technické požadavky a umožňovat složení zkoušky všem zájemcům. Požadavek na odbornost zkoušejících osob by však zůstal zachován, stejně tak požadavek na existenci zkouškového řádu totožné struktury jako ve variantě A (bez prvního bodu), a jeho uplatňování.

PS identifikovala následující možný okruh uchazečů, kteří by v tomto režimu mohli prokázat odbornost:

- a) pouze zaměstnanci poskytovatelů finančních služeb nebo finančních zprostředkovatelů;
- b) pouze osoby vykonávající distribuční činnosti pro poskytovatele (zaměstnanci a VZ poskytovatelů), kdy poskytovatelé mohou působit také v pozici SZ distribuující produkty v rámci finanční skupiny;
- c) všechny osoby vykonávající distribuční činnosti (s výjimkou SZ).

Na doporučení konkrétní z výše uvedených možností nenalezla PS většinovou shodu.

V rámci této varianty mohou souběžně existovat zkoušky u akreditovaných institucí, nicméně jejich složení by bylo dobrovolné a znamenalo pouze jeden ze způsobů prokázání odbornosti. Tato, byť dobrovolná zkouška, by znamenala získání přenosného doložení odbornosti (tzv. kvalifikačního průkazu).

Nad rámec těchto dílčích variant se část členů PS přiklonila k tomu, aby všechny osoby skládaly zkoušku výhradně u akreditované instituce, jiní naopak navrhovali možnost pro všechny osoby jednající se zákazníky skládat zkoušku u nadřízené osoby bez akreditace.

C. OVĚŘENÍ ODBORNOSTI OSOBAMI, PRO KTERÉ UCHAZEČ ZAMÝŠLÍ VYKONÁVAT DISTRIBUTUČNÍ ČINNOST, BEZ NUTNOSTI BEZPODMÍNEČNÉHO SLOŽENÍ ZKOUŠKY

Vzhledem k tomu, že se PS neshodla na tom, zda má být zkouška jediným možným způsobem prokázání odbornosti, byla diskutována varianta, kdy by osoba (poskytovatel FS či SZ), pro kterou uchazeč (zaměstnanec či VZ) zamýšlí vykonávat distribuční činnost, sama na vlastní odpovědnost provedla ověření odbornosti jedním z dovolených způsobů (zkouškou, ověřením dosaženého vzdělání či uznáním předchozí praxe). Posouzení dostatečnosti prokázání odbornosti by bylo následně prováděno u každé odpovědné osoby distributora či osoby jednající se zákazníky individuálně v rámci kontrolní činnosti orgánu dohledu.

4.4 Obsah standardů odbornosti, kvalifikační stupně

PS se shodla, že odborností osoby poskytující distribuční služby a odpovědné osoby distributora se rozumí:

- **odborné znalosti** a
- **odborné dovednosti** tyto znalosti aplikovat na konkrétních příkladech v praxi.

Odbornost by měl dle PS uchazeč prokázat zejména v následujících oblastech:

- základní teoretické minimum pro celý finanční trh (vybrané základní ekonomické a finanční pojmy, základní finančněmatematické dovednosti, obecné právní otázky);
- minimum pro odborný výkon činnosti v rámci daného sektoru či subsektoru (princip fungování produktů a služeb v daném sektoru či subsektoru, vybrané subjekty a instituce působící v sektoru, základní sektorová legislativa);

- minimum pro odborný výkon specifických činností, například poskytování individualizovaných doporučení v rámci distribučních činností (zejména analytické dovednosti, specifické pro vykonávanou činnost).

Specifická odbornost by dle PS měla být vyžadována po osobách, které zamýšlejí poskytovat NFP. Předpokladem získání oprávnění k NFP by mělo být prokázání odbornosti pokrývající znalosti a dovednosti pro všechny sektory s relevancí pro produkty a služby určené retailovému segmentu (tj. prokázání odbornosti pro všechny sektory dle kapitoly 2.2.2). Oproti specializované sektorové a produktové odbornosti, která bude vyžadována pro výkon činnosti nabízení a poskytování finančního zprostředkování, by měla odbornost pro činnost NFP spočívat především ve schopnosti identifikovat celkové finanční potřeby zákazníka a vyslovit doporučení týkající vhodné alokace jeho prostředků do jednotlivých typů (nikoli konkrétní nabídky) finančních produktů či služeb. Odbornost tak bude silně zaměřena na dovednosti, tedy zejména na schopnost získat potřebné informace od zákazníka, správně je vyhodnotit, zvážit kontext životního cyklu a plánování v čase, vyslovit odpovídající doporučení a finanční plán jakožto výstup NFP zákazníkovi vysvětlit a obhájit.

PS se shodla, že bude vhodné nastavit konkrétní standardy odbornosti pro jednotlivé subsektory finančního trhu v členění dle kap. 2.2.2. Z důvodu transparentnosti systému a jasného provázání rozsahu podnikatelského oprávnění a rozsahu odbornosti by kvalifikační stupně měly kopírovat rozsah oprávnění, tedy vymezené subsektory.

PS se shodla, že je vhodné pokračovat v diskusi nad obsahem standardů odbornosti pro jednotlivé kvalifikační stupně, a to ve třetí etapě práce. K tomuto PS navrhuje vytvořit menší sektorové pracovní týmy složené ze zástupců relevantních profesních asociací. Tyto týmy by vytvořily standardy pro daný sektor a jeho subsektory. PS v plném složení by pak diskutovala návrhy standardů a upravila je tak, aby vyváženě pokryly všechny sektory FT.

4.5 Osoba v zácviku

V případě, že bude v rámci požadavků na odbornou kvalifikaci osoby jednající se zákazníkem povinně požadována odborná praxe a kdy tento požadavek nebude možné splnit prokázáním praxe např. na nižší pracovní pozici, se PS shodla na potřebě umožnit jednání se zákazníkem také osobám bez praxe, které by pracovaly v režimu tzv. „osoby v zácviku“. Tato varianta je nutná proto, aby osoby nově působící v odvětví měly možnost získat příslušnou praxi. Pro činnost „osoby v zácviku“ navrhuje většina členů PS následující pravidla:

- a) „osobou v zácviku“ by se mohla stát osoba, která nesplňuje zákonné požadavky na získanou odbornou praxi; PS však považuje za vhodné zvážit omezení režimu „osoby v zácviku“ buď pouze na zaměstnance, anebo jak na zaměstnance, tak VZ, a to na základě konečného znění všech kvalifikačních standardů, kdy bude dáno, pro které pozice bude odborná praxe vyžadována;

- b) „osoba v zácvičku“ splňuje veškeré ostatní požadavky na odbornost (tedy požadavky na znalosti a dovednosti);
- c) zaměstnavatel (resp. nadřízená osoba v případě varianty umožňující využít režim osoby v zácvičku i pro VZ) „osoby v zácvičku“ by určil jiného zaměstnance (resp. VZ), který by dohlížel na činnost „osoby v zácvičku“; tento zaměstnanec (resp. VZ) by měl splňovat veškeré podmínky na výkon distribučních činností (tj. i případný požadavek na praxi), tedy neměl by sám být „osobou v zácvičku“;
- d) zákazník, jemuž by „osoba v zácvičku“ poskytovala distribuční služby, by měl být informován, že jedná s „osobou v zácvičku“ a o tom, kdo je odpovědnou osobou za „osobu v zácvičku“;
- e) „osoba v zácvičku“ by měla mít možnost podílet se na poskytování plného spektra služeb svého zaměstnavatele (resp. nadřízené osoby v případě varianty umožňující využít režim osoby v zácvičku i pro VZ) s tím, že písemné výstupy práce a formulaci doporučení zákazníkovi by měl schvalovat přidělený zaměstnanec (resp. VZ), který na danou „osobu v zácvičku“ dohlíží; obecné pracovněprávní odpovědnosti za své zaměstnance (resp. VZ) se zaměstnavatel (resp. nadřízená osoba v případě varianty umožňující využít režim osoby v zácvičku i pro VZ) tímto delegováním dohledu nad činností „osoby v zácvičku“ nijak nezbavuje.

PS dále nedoporučuje, aby byl regulován maximální počet „osob v zácvičku“, které by poskytovatel či finanční zprostředkovatel mohl ke své činnosti využívat. Riziko případných chyb „osob v zácvičku“ by měla eliminovat adekvátní opatření zaměstnavatele (resp. nadřízené osoby v případě varianty umožňující využít režim osoby v zácvičku i pro VZ), zejména důsledná kontrola jiným zaměstnancem (resp. VZ) spojená s přísnějšími sankcemi pro zaměstnavatele (resp. nadřízená osoba v případě varianty umožňující využít režim osoby v zácvičku i pro VZ) při porušení pravidel pro využívání „osob v zácvičku“.

PS doporučuje jednotně nazývat „osoby v zácvičku“ jednoznačným a všeobecně používaným českým termínem, v diskusi byly zmíněny návrhy „čekatel“, „adjunkt“, „koncipient“, „junior“ či „elév“.

5 DOPORUČENÍ V OBLASTI PRAVIDEL JEDNÁNÍ

PS považuje pravidla jednání za zásadní oblast, které by při úvahách o budoucím regulatorním režimu měla být věnována zásadní pozornost. Při vytváření jejich struktury a obsahu doporučuje vycházet v některých ustanoveních z již platných norem, zejména ze sektorů investičních služeb a pojišťovnictví. Mělo by však být také selektivně přihlédnuto ke specifickým jednotlivých sektorů finančního trhu a typů finančních produktů a služeb.

5.1 Působnost pravidel jednání

Níže uvedené generální pravidlo jednání se bude vztahovat na všechny osoby poskytující distribuční činnost, konkrétní pravidla jednání však mají svou specifickou působnost, tj. různý okruh povinných osob. V odůvodněných případech je tak třeba při jejich uplatňování rozlišovat, zda se jedná o osoby poskytující služby na základě podnikatelského oprávnění nebo o zaměstnance, zda osoba jednající se zákazníky jedná jménem distributora nebo poskytovatele FS. Potřebné je také rozlišit pravidla jednání, která se uplatní rozdílně pro činnost nabízení, zprostředkování (zprostředkování s individualizovaným doporučením) a NFP. Konečně lze také strukturovat pravidla jednání podle toho, uplatní-li se vůči všem zákazníkům či pouze vůči retailovým.

PS se většinou shodla, že pravidla jednání se mají obecně vztahovat na všechny z výše uvedených rovin distribuce, není-li zjevný a logický důvod pro jejich odlišnou působnost (např. v sektoru spořicíh a úvěrových produktů, kde jsou pravidla jednání navrhována pouze pro retailové zákazníky; jde-li o informační povinnosti, které nejsou relevantní k zaměstnaneckému režimu; je-li protistranou distributora či poskytovatele neretailový resp. profesionální typ zákazníka, apod.). Specifikace konkrétního způsobu uplatnění pravidel jednání jde však nad rámec těchto doporučení a PS o ní nediskutovala.

5.2 Generální pravidlo jednání

Dle doporučení PS by se generálním pravidlem jednání měla rozumět povinnost jednat čestně, spravedlivě, kvalifikovaně, transparentně a v nejlepším zájmu zákazníka. Jednáním „v nejlepším zájmu zákazníka“ pracovní skupina rozumí takové jednání, které respektuje zájmy zákazníka s ohledem na informace, které jsou o daném zákazníkovi známy a které je osoba jednající se zákazníkem povinna podle právních předpisů zjistit.

Osoba jednající se zákazníkem by měla mít dále povinnost zachovávat mlčenlivost o veškerých skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s poskytováním distribuční služby, přičemž tyto informace nesmí zneužít ve svůj prospěch ani ve prospěch jiné osoby, a to ani po skončení poskytování distribučních služeb.

5.3 Specifická pravidla jednání

5.3.1 Pravidla jednání týkající se propagace

PS doporučuje stanovit povinnost dodržovat zákaz uvádění nejasných, nepravdivých, zavádějících nebo klamavých propagačních informací při poskytování distribučních služeb. Zejména je dle PS zapotřebí zamezit situaci, kdy se za poradce vydává osoba, která finanční poradenství ve skutečnosti nenabízí. Obdobně je třeba ošetřit situace, kdy jsou pod hlavičkou „tipařů“ apod. poskytovány běžné distribuční činnosti.

V propagačním sdělení by dle doporučení PS měl být také uveden údaj, který umožní zákazníkovi jednoznačně identifikovat propagující, resp. propagovanou osobu. Tímto údajem by mohlo být např. identifikační číslo a obchodní firma (název).

PS se většinou shodla, že při jednání s klientem by se termínem „finanční poradce“ měla mít právo označovat pouze osoba poskytující distribuční službu NFP.

PS nedoporučuje nad rámec výše uvedeného dále regulovat obsah či formu propagačního sdělení, za předpokladu zachování současných pravidel pro propagaci některých produktů, například spotřebitelských úvěrů a obecného rámce pro reklamu⁸ a ochranu spotřebitele⁹.

5.3.2 Předmluvní informace o osobě, která je protistranou zákazníka

PS se shodla, že součástí předmluvních informací sdělovaných zákazníkovi by měla být především informace o osobě, která jedná s klientem, včetně jí poskytovaných distribučních služeb a způsobu odměňování. Rozsah informací by měl odpovídat povaze a rozsahu jí vykonávaných činností.

5.3.2.1 Předmluvní informace o oprávnění k poskytování distribučních služeb a jejich rozsahu

Informace o osobě, která vystupuje jako SZ či VZ, by měla odpovídat v rozsahu aktuálního záznamu v registru. Tuto povinnost by pak bylo možné realizovat např. předáním výpisu aktuálních informací z registru. Konkrétní formu, resp. způsob prezentace této informace doporučuje PS ponechat legislativně neregulovanou. Zásadním požadavkem by měl být soulad prezentované informace se skutečným stavem věcí a zákaz uvádění klamavých nebo zavádějících informací analogicky s obecnými pravidly komunikace. Zastupuje-li osoba jednající se zákazníkem poskytovatele nabízené finanční služby, pak stačí, aby byla zákazníkovi sdělena pouze tato informace.

Informace o nabízených službách je zde chápána jako sdělení, k poskytování kterých distribučních služeb je daná osoba oprávněna, a dále obecné představení portfolia finančních

⁸ Zákon č. 40/1995 Sb. o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů; Zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

produktů či poskytovatelů, které distributor resp. poskytovatel, který prostřednictvím osoby se zákazníkem jedná, nabízí v rámci zprostředkování. Za dostatečnou informaci považuje většina členů PS v případě finančního zprostředkování vykonávaného distributory uvedení počtu poskytovatelů, aby měl zákazník rámcovou představu o tom, jakou část trhu daný distributor pokrývá.

5.3.2.2 Předšmluvní informace o způsobech odměňování

PS se shodla, že v rámci předšmluvních informací by měl být zákazník informován také o způsobech odměňování osoby jednající se zákazníkem. V případě, kdy je tato osoba odměňována i někým jiným než zákazníkem, by také měla sdělit informaci, kdo je plátcem odměny. Odměnou jsou myšleny jak provize, tak i jiné pobídky. Současně by – v případě distributorů – měla být sdělena i informace, že se pobídky přijímané od různých poskytovatelů či u různých distribuovaných produktů mohou lišit ve své celkové výši. PS se shodla, že o zavedení povinnosti sdělovat zákazníkovi přesnou výši pobídky, například dle výkladu CESRu ke směrnici MiFID, by měla být vedena hlubší diskuse přesahující časový rámec této práce PS.

5.3.3 Záznam z jednání s klientem

PS se neshodla, zdali a v jakých případech má vzniknout osobě jednající se zákazníkem povinnost zhotovit z jednání s klientem záznam. Většina členů PS však doporučila tuto povinnost stanovit tehdy, je-li součástí poskytované distribuční služby vyslovení individualizovaného doporučení či rady vůči klientovi. V tomto případě by pak kopie záznamu z jednání podepsaná oběma stranami byla vždy předána klientovi. Ty stávající právní předpisy, které stanoví na základě práva EU povinnost zaznamenat požadavky a potřeby klienta týkající se sjednávané služby, samozřejmě nemohou a nebudou jakkoliv dotčeny¹⁰.

5.3.4 Předšmluvní informace o nabízeném produktu či službě

Dle doporučení PS by měl zákazník obdržet základní informace o produktu či službě, k jehož pořízení je uzavřena smlouva či je její uzavření zprostředkováno, anebo který je předmětem doporučení. Jedná se o informace o:

- poskytovateli;
- základní podstatě produktu či služby a jeho fungování, vč. základních rizik s ním souvisejících;
- (případně) existenci garančního systému;¹¹
- nákladech a poplatcích placených zákazníkem, souvisejících s daným produktem;
- povinnostech zákazníka vyplývajících z uzavírané smlouvy a důsledcích jejich neplnění.

¹⁰ Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ Např. Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry.

Výše uvedené informace by dle PS měly být považovány za základní a být poskytovány v případě distribuce jakéhokoli finančního produktu či služby (je-li informace pro daný produkt či službu relevantní). Nad rámec těchto informací by měla být zachována povinnost poskytnutí dalších předmluvních informací, pokud ji stanovuje sektorová či jiná legislativa či existující kodexy a pravidla profesních asociací, anebo jednotlivých subjektů. Poskytování základních informací, jak je navrženo výše, by nemělo vést k duplicitní informační povinnosti - tedy mělo by být zahrnuto do případného existujícího poskytování předmluvních informací, a nemělo by navyšovat počet dokumentů, které klient obdrží.

Tyto informace lze zákazníkovi sdělit, předat či odkázat na existující smluvní dokumentaci, která ale musí být k dispozici k prostudování před uzavřením smlouvy. Dle většinové shody členů PS se navrhuje, aby byl sestaven přehled těchto základních informací ve formě „checklistu“. Osoba jednající se zákazníkem by pak s ním tento přehled prošla a nechala si písemně potvrdit, že byly všechny informace zákazníkovi poskytnuty.

Konkrétní forma poskytnutí informací (sdělení, předání či odkázání na jiné dokumenty, např. sazebník či všeobecné obchodní podmínky) by měla být dostatečně názorná a srozumitelná pro běžného zákazníka a zároveň respektovat právní úpravu, která již způsob a formu poskytování některých předmluvních informací upravuje a podle níž by například pouhý odkaz na smluvní dokumentaci nebo internet nebyl dostačující.¹²

PS se nicméně většinově shodla, že tam, kde není sektorovou legislativou stanovena povinnost (případně i forma) výše uvedené informace poskytnout, by bylo vhodné poskytovat zákazníkům stručný přehled základních informací např. v podobě písemného produktového listu, který by byl specifický pro jednotlivé sektory, často i pro jednotlivé typy produktů. PS nepovažuje za vhodné, aby byl tento produktový list upraven zákonem. Naopak doporučuje jeho případné vytvoření samotnými subjekty finančního trhu na úrovni profesních sdružení odborně konzultovat s MF a ČNB, aby výsledná podoba písemných předmluvních informací poskytovaných klientům byla v maximální možné míře jednotná pro daný sektor či typ produktů.¹³

PS se shodla, že zákazník má obdržet informaci o celkových nákladech produktu (které vedle jiných nákladů zahrnují také všechny zákazníkem povinně placené poplatky), ovšem pouze v případě, kdy tyto náklady jsou v okamžiku uzavření smlouvy předem známy resp. je znám způsob jejich výpočtu a:

- a) snižují výši vložené (investované) částky či výši částky, která je vyplacena při ukončení smlouvy (např. vyplacená výše kapitálové hodnoty u rezervotvorných životních pojištění, výše spravovaného majetku zákazníka) či

¹² Např. viz platná znění zákona o platebním styku, zákona o ochraně spotřebitele (ve spojení s judikáty Městského soudu v Praze), občanského zákoníku, zákona o spotřebitelském úvěru, apod.

¹³ Vzorem v tomto mohou být např. tzv. „klíčové informace investora“, které požaduje směrnice UCITS.

b) zvyšují výši dlužné částky v případě úvěru či půjčky.

Nad rámec výše uvedených předmluvních informací by dle PS měl být zákazník před uzavřením smlouvy též informován o:

- možnostech odstoupení od smlouvy;
- způsobech řešení stížností a sporů;
- způsobu komunikace se zákazníkem po uzavření smlouvy.

5.3.5 Analýza potřeb klienta, finanční plán

Základním výstupem v případě NFP, poskytovaného retailovému zákazníkovi, by dle PS měl být písemně zpracovaný finanční plán klienta.

Finanční plán by měl představovat individualizované doporučení k alokaci prostředků do určitých typů finančních produktů, jejichž potřeba pro klienta vyplývá z komplexní analýzy jeho potřeb ve všech třech oblastech – rizika, přebytky a deficity. Zpracování této komplexní analýzy by mělo splňovat určité jednotné požadavky a náležitosti, které PS nespécifikovala, nicméně jako jeden z možných vzorů a možné určité minimum někteří členové navrhli koncept testu vhodnosti, tak jak je dnes užíván na kapitálovém trhu. Finanční plán tak bude vyslovovat doporučení týkající se vhodnosti alokace prostředků klienta do finančních aktiv, financování soukromých potřeb a krytí rizik, případně do všech těchto kategorií finančních produktů souběžně, ukáže-li provedená komplexní analýza klienta tuto potřebu. Rozsah finančního plánu vyplývá ze zadání zákazníka.

6 DALŠÍ PODNĚTY

Členové PS se shodli, že pro přechod současného systému na nově navrhovaný by měla být regulátorem stanovena dostatečně dlouhá přechodná období, zejména pokud jde o adaptaci na povinnost splnění nových podmínek na odbornost a pravidel jednání.

V rámci diskuse PS byly identifikovány další otázky a témata, které úzce souvisejí s PS primárně diskutovanou problematikou – tj. strukturou distribuce, registrací, odborností a pravidly jednání v rámci distribuce. PS by chtěla poukázat na potřebu jejich analýzy a případného řešení. Jedná se zejména o problematiku případné regulace subjektů poskytujících na podnikatelské bázi úvěry spotřebitelům ve formě produktů, které dosud nejsou regulovány (tato problematika jde nad rámec činnosti pracovní skupiny). Členové PS se shodli, že budoucí právní úprava distribuce na FT by měla vycházet z analýzy dopadů navržených opatření a respektovat odůvodněné rozdíly mezi jednotlivými sektory.

7 DALŠÍ KROKY

Členové PS se shodli, že třetí etapa práce PS, předběžně naplánována na období od léta 2010, by měla být věnována nastavení konkrétních požadavků na odbornou kvalifikaci osob jednajících se zákazníky a odpovědných osob distributora a na jejich ověřování, a to pro všechny dílčí subsektory.

V průběhu této etapy budou členové PS pracovat v dílčích skupinách dle navržených sektorů a k diskusi přivou další zástupce trhu. Celá PS však bude průběžně konzultovat strukturu a míru podrobnosti standardů odbornosti a hodnotících standardů, aby byla zachována adekvátní mezisektorová srovnatelnost požadavků.

PŘÍLOHA 1 – Seznam členů pracovní skupiny k distribuci na finančním trhu

Jednání pracovní skupiny se účastnili a na v tomto dokumentu uvedených formulacích se shodli delegovaní experti následujících subjektů a institucí:

Asociace českých pojišťovacích makléřů,
Asociace českých stavebních spořitelen,
Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců České republiky,
Asociace hypotečních makléřů,
Asociace penzijních fondů České republiky,
Asociace pro kapitálový trh České republiky,
Česká asociace obchodníků s cennými papíry,
Česká asociace pojišťoven,
Česká bankovní asociace,
Česká leasingová a finanční asociace
Česká národní banka,
Finanční arbitr České republiky
Ministerstvo financí České republiky,
Sdružení českých spotřebitelů,
Unie společností finančního zprostředkování a poradenství.

PŘÍLOHA 2 – Příklady podnikatelského oprávnění

Příklad 1 – VZ a SZ v případě, není-li vyčleněno sektorové (ani subsektorové) poradenství: Distributor A představuje například multiproduktovou distribuční síť - je samostatným zprostředkovatelem, vykonává činnost finančního zprostředkování ve všech sektorech finančního trhu (vč. NFP), s výjimkou subsektorů pojištění velkých podnikatelských rizik a zajištění a penzijního spoření. Osobami, prostřednictvím kterých Distributor A jedná se zákazníky, jsou jak jeho zaměstnanci, tak i vázaný zástupce - Distributor B), který však má podnikatelské oprávnění pouze v sektorech POJ a INV. Příklad ukazuje podobu podnikatelského oprávnění obou distributorů a dále vztah mezi nimi v kontextu sektorové působnosti.

V tomto příkladě může Distributor A vykonávat všechny své činnosti prostřednictvím zaměstnanců, mají-li dostatečnou odbornost, a jen některé ze svých činností také prostřednictvím Distributora B, a to v rozsahu jeho podnikatelského oprávnění (které je užší než u Distributora A).

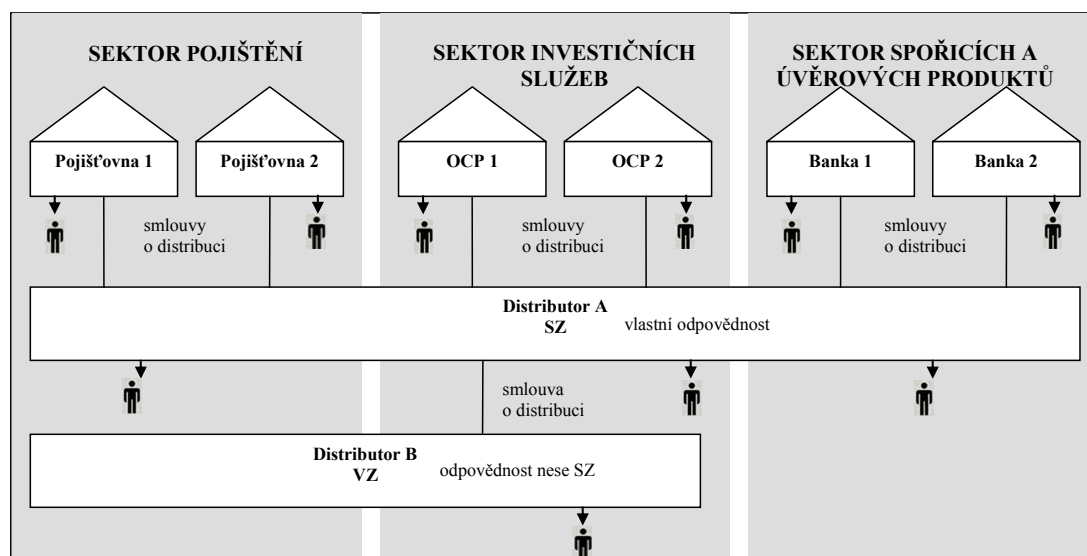
Schéma 1 - Podnikatelské oprávnění pro SZ - varianta bez sektorového (a bez subsektorového) poradenství

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI		ODPOVĚDNOST	
		SEKTOR	SUBSEKTOR		
„Distributor A – SZ na FT“	SZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění	■ ■ □	vlastní odpovědnost
		INV	přij. a před. pokynů bez derivátů přij. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství penzijní spoření	■ ■ ■ □	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění	■ ■ ■	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	■	

Schéma 2: Podnikatelské oprávnění pro VZ - varianta bez sektorového (a bez subsektorového) poradenství

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI		ODPOVĚDNOST	
		SEKTOR	SUBSEKTOR		
„Distributor B – VZ na FT“	VZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění	■ ■ □	Distributor A - SZ
		INV	přij. a před. pokynů bez derivátů přij. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství penzijní spoření	■ ■ □ □	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění	□ □ □	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	□	

Obrázek 1: Vztah mezi poskytovatelem FS, SZ a VZ (nadsektorové finanční poradenství není zachyceno)

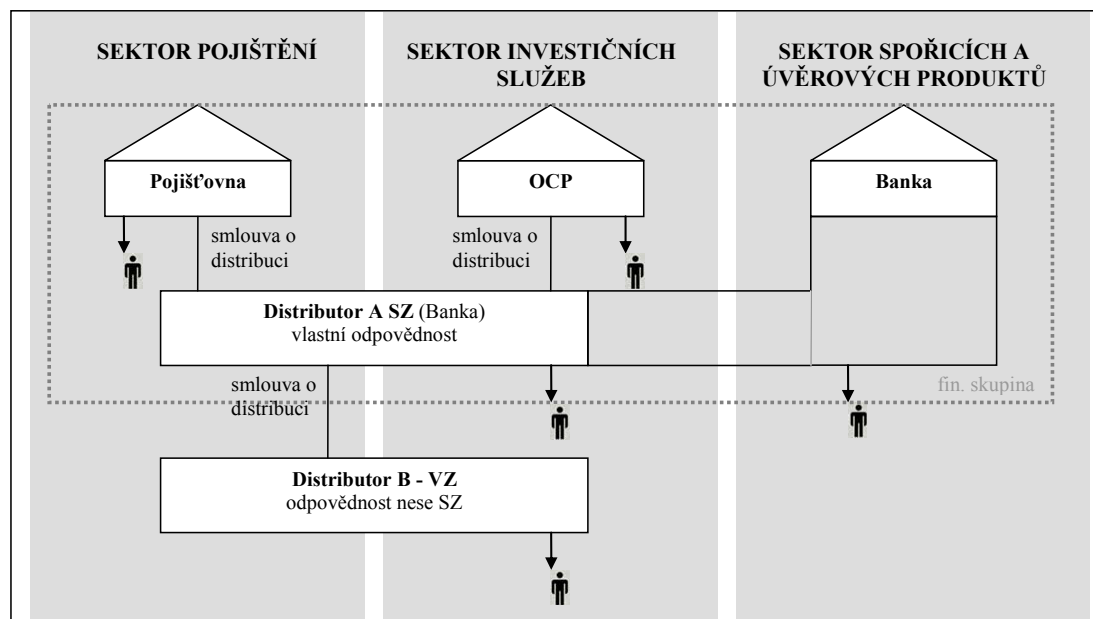

Příklad 2 VZ a SZ v případě, není-li vyčleněno sektorové (ani subsektorové) poradenství a současně SZ je zároveň poskytovatelem: Distributor A představuje banku, která vedle vlastních finančních produktů a služeb nabízí (resp. zprostředkovává) prostřednictvím své sítě vázaných zástupců (souhrnně označovaných jako Distributor B) i zaměstnanců produkty a služby jiných poskytovatelů (např. pojistné produkty pojišťovny a investiční produkty investiční společnosti ve skupině). Pro tuto zprostředkovatelskou činnost má registraci jako SZ v sektorech pojišťovnictví a NFP, v sektoru spořicích a úvěrových produktů a investičních služeb působí přímo v pozici poskytovatele.

Schéma 3: Podnikatelské oprávnění pro SZ, kterým je poskytovatel – banka – varianta bez sektorového (a bez subsektorového) poradenství

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI			ODPOVĚDNOST
		SEKTOR	SUBSEKTOR		
„Distributor A – SZ na FT“ (Banka)	SZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění	☒ ☒ ☐	vlastní odpovědnost
		INV	přij. a před. pokynů bez derivátů přij. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství penzijní spoření	☐ ☐ ☐ ☐	
		SP-ÚV	vkłady úvěry penzijní připojištění	☐ ☐ ☐	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	☒	

Obrázek 2: Vztah mezi poskytovatelem FS, SZ a VZ, je-li FS současně SZ (nadsektorové finanční poradenství není zachyceno)

Příklad 3 – VZ a SZ v případě, je-li vyčleněno sektorové poradenství (a současně není vyčleněno poradenství subsektorové): Distributor A představuje například multiproduktovou distribuční síť - je samostatným zprostředkovatelem, který má oprávnění k výkonu činnosti zprostředkování ve všech sektorech finančního trhu a činnost NFP, s tím, že v těchto sektorech nevykonává činnost zprostředkování pojištění velkých podnikatelských rizik a zajištění, penzijního spoření a výkon činnosti (samostatně vyčleněného sektorového) pojistného poradenství. Svoji činnost vykonává prostřednictvím svých zaměstnanců a dále také prostřednictvím vázaného zástupce - Distributora B), který však má podnikatelské oprávnění pouze v sektorech POJ a INV. Příklad ukazuje podobu podnikatelského oprávnění obou distributorů a dále vztah mezi nimi v kontextu sektorové působnosti.

V tomto příkladě může Distributor A vykonávat všechny své činnosti prostřednictvím zaměstnanců, mají-li dostatečnou odbornost, a jen některé ze svých činností také prostřednictvím Distributora B, a to v rozsahu jeho podnikatelského oprávnění (který je užší než u Distributora A).

Schéma 4 - Podnikatelské oprávnění pro SZ - varianta s vyčleněným sektorovým poradenstvím (bez vyčlenění poradenství subsektorového)

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI		ODPOVĚDNOST	
		SEKTOR	SUBSEKTOR		
„Distributor A – SZ na FT“	SZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění pojistné poradenství	☒ ☒ ☐ ☐	vlastní odpovědnost
		INV	příj. a před. pokynů bez derivátů příj. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství <i>penzijní spoření</i>	☒ ☒ ☒ ☐	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění spořicí a úvěrové poradenství	☒ ☒ ☒ ☒	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	☒	

Schéma 5 - Podnikatelské oprávnění pro VZ - varianta s vyčleněným sektorovým poradenstvím (bez vyčlenění poradenství subsektorového)

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI		ODPOVĚDNOST	
		SEKTOR	SUBSEKTOR		
„Distributor B – VZ na FT“	VZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění pojistné poradenství	☒ ☒ ☐ ☐	Distributor A – SZ
		INV	příj. a před. pokynů bez derivátů příj. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství <i>penzijní spoření</i>	☒ ☒ ☐ ☐	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění spořicí a úvěrové poradenství	☐ ☐ ☐ ☐	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	☐	

Příklad 4 – VZ a SZ v případě, je-li vyčleněno sektorové poradenství a současně je také vyčleněno poradenství subsektorové: Zadání viz Příklad 3 s tím, že v subsektorech, ve kterých distributoři vykonávají činnost zprostředkování, poskytují také služby (zvláště vymezeného subsektorového) poradenství.

Schéma 6 - Podnikatelské oprávnění pro SZ - varianta s vyčleněným sektorovým poradenstvím a poradenstvím subsektorovým

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI			ODPOVĚDNOST
		SEKTOR	SUBSEKTOR	Z / P	
„Distributor A – SZ na FT“	SZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění pojistné poradenství	■ ■ ■ ■ □ □ - □	vlastní odpovědnost
		INV	přij. a před. pokynů bez derivátů přij. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství <i>penzijní spoření</i>	■ - ■ - - ■ □ □	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění spořicí a úvěrové poradenství	■ ■ ■ ■ ■ ■ - ■	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	- ■	

Schéma 7 - Podnikatelské oprávnění pro VZ - varianta s vyčleněným sektorovým poradenstvím a poradenstvím subsektorovým

NÁZEV OPRÁVNĚNÍ	STATUT	ROZSAH ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ A PORADENSKÉ ČINNOSTI			ODPOVĚDNOST
		SEKTOR	SUBSEKTOR	Z / P	
„Distributor B – VZ na FT“	VZ	POJ	životní pojištění neživotní pojištění velká rizika a zajištění pojistné poradenství	■ ■ ■ ■ □ □ - □	Distributor A – SZ
		INV	přij. a před. pokynů bez derivátů přij. a před. pokynů s deriváty investiční poradenství <i>penzijní spoření</i>	■ - ■ - - □ □ □	
		SP-ÚV	vklady úvěry penzijní připojištění spořicí a úvěrové poradenství	□ □ □ □ □ □ - □	
		NFP	nadsektorové fin. poradenství	- □	